משניות מבוארות

מסכת נזיר פרק ה

1) האיש מדיר את בנו בנזיר, שאם אומר לו חֲרֵי בְּנִי נָזִיר, הֲוָה נָזִיר, וְזֶה הֲלָכָה לְמֹשֶׁה מִסִּינַי. עַד שֶׁיְּבָרֵא שְׁתֵּי שְׂעָרוֹת אַחַר שֶׁיְּהֵא י״ג שָׁנִים וְיוֹם אֶחָד, וְאֵינוֹ יָכוֹל לְהַדִּיר בְּתוֹ בְּנְזִירוּת. **וְאֵין הָאִשָּׁה מַדֶּרֶת אֶת בִּתָּהּ בְּנָזִיר.** שֶׁלֹּא בְּאֲמִרָתָהּ הֲלָכָה, אֶלָּא לְבַת. **כֵּיצַד** יַעֲשֶׂה הָאִב בְּקָרְבָּנוֹת שֶׁהִפְרִישׁ לְבִנּוֹ, **אוֹ גֹּלַח** הַבֵּן, **אוֹ שֶׁנִּלְווּהוּ לְחָם** מִשְּׁלָמָיו, **וְהָעוֹלָה תִּקְרַב עוֹלָה אוֹ שֶׁמּוֹת קְרוּבִין.** לְפִנֵּי שֶׁהִתְחִיל לְהָבִיא נְזִירוּת, דְּבָטֵל הַנְּזִירוּת, **אִם הָיְתָה לוֹ הַבְּהֵמָה מִפְרֶשֶׁת תְּמוּת וְהָעוֹלָה תִּקְרַב עוֹלָה וְהַשְּׁלָמִים יִקְרְבוּ שְׁלָמִים וְנֶאֱכָלִין לְיוֹם אֶחָד וְאֵינוֹ טְעוּנִין לֶחֶם.** (מִשְׁנָה ד״). **הָיוּ לוֹ מְעוֹת סְתוּמִין, יִפְּלוּ לִנְדָבָה. מְעוֹת מְפֹרָשִׁין, דְּמֵי חֲטָאת יֵלְכוּ לְיָם הַמֶּלַח, לֹא נִזְרְעוּ וְלֹא מוֹעֲלִין. דְּמֵי עוֹלָה, יְבִיאוּ עוֹלָה וּמוֹעֲלִין בָּהּ. דְּמֵי שְׁלָמִים, יְבִיאוּ שְׁלָמִים, וְנֶאֱכָלִין לְיוֹם אֶחָד וְאֵינוֹ טְעוּנִין לֶחֶם.** (מִשְׁנָה ד״). **הָאִישׁ מַגְלַח עַל נְזִירוּת אֲבִיהָ, וְאֵין הָאִשָּׁה מַגְלַחַת עַל נְזִירוּת אֲבִיהָ. כֵּיצַד, מִי שֶׁהָיָה אֲבִיו זָיִר וְהִפְרִישׁ מְעוֹת סְתוּמִים עַל הַלְּכָבָה, לֹא נִזְרְעוּ וְלֹא מוֹעֲלִין. דְּמֵי עוֹלָה, יְבִיאוּ עוֹלָה וּמוֹעֲלִין בָּהּ. דְּמֵי שְׁלָמִים, יְבִיאוּ שְׁלָמִים, וְנֶאֱכָלִין לְיוֹם אֶחָד וְאֵינוֹ טְעוּנִין לֶחֶם. ז) הָאִישׁ מַגְלַח עַל נְזִירוּת אֲבִיו, וְאֵין הָאִשָּׁה מַגְלַחַת עַל נְזִירוּת אֲבִיהָ. כֵּיצַד, מִי שֶׁהָיָה אֲבִיו זָיִר וְהִפְרִישׁ מְעוֹת סְתוּמִים עַל לִנְזִירוּתוֹ וָמֵת, וְאָמַר הַבֵּן הֲרֵינִי זָיִר עַל מִנְתָּ שֶׁאֶגְלַח עַל נְזִירוּת אָבִיךָ, (רַב עַל מִנְתָּךְ אֶגְלַח). אֲבָל הַבַּת אֵינָהּ מַגְלַחַת עַל נְזִירוּת אֲבִיהָ. וַאֲפִלּוּ הִיא בַּת שֶׁיּוֹרְשָׁת אֶת אֲבִיהָ. מִפְּנֵי הַקַּבָּלָה לְמֹדֵנוּ שֶׁאֵינָהּ מַגְלַחַת. עַל קָרְבָּנוֹת אֲבִיהָ. **אָמַר רַבִּי יוֹסִי,** אִם קִבֵּל נְזִירוּת אַחַר מִיתַת אָבִיו, **הֲרֵי אֵלּוּ יִפְּלוּ לִנְדָבָה. אין זֶה מַגְלַח עַל נְזִירוּת אֲבִיו. אֵיזֶהוּ זָיִר שֶׁמַּגְלַח עַל נְזִירוּת אָבִיו, מִי שֶׁהָיָה הוּא וְאָבִיו נְזִירִים וְהִפְרִישׁ אָבִיו מְעוֹת סְתוּמִים לִנְזִירוּתוֹ וָמֵת, זֶהוּ שֶׁמַּגְלַח עַל נְזִירוּת אָבִיו.**

פרק ה א בֵּית שַׁמַּאי אוֹמְרִים, הַקִּדֵּשׁ טְעוּת הַקִּדֵּשׁ. בֵּית הִלֵּל אוֹמְרִים, אֵינוֹ הַקִּדֵּשׁ. כֵּיצַד, אָמַר שׁוֹר שֶׁחוֹר שֶׁיֵּצֵא מִבֵּיתִי רִאשׁוֹן הֲרֵי הוּא הַקִּדֵּשׁ וְיָצָא לָבָן, בֵּית שַׁמַּאי אוֹמְרִים הַקִּדֵּשׁ, וּבֵית הִלֵּל אוֹמְרִים אֵינוֹ הַקִּדֵּשׁ: **ב** דֵּינָר זָהָב שֶׁיֵּעָלֶה בְּיָדִי רִאשׁוֹן הֲרֵי הוּא הַקִּדֵּשׁ וְעָלָה שֶׁל כֶּסֶף, בֵּית שַׁמַּאי אוֹמְרִים הַקִּדֵּשׁ, וּבֵית הִלֵּל אוֹמְרִים אֵינוֹ הַקִּדֵּשׁ. חֲבִית שֶׁל יַיִן שֶׁתַּעֲלֶה בְּיָדִי רִאשׁוֹנָה הֲרֵי הִיא הַקִּדֵּשׁ וְעָלְתָה שֶׁל שָׁמֶן, בֵּית שַׁמַּאי אוֹמְרִים הַקִּדֵּשׁ, וּבֵית הִלֵּל אוֹמְרִים אֵינוֹ הַקִּדֵּשׁ: **ג** מִי שֶׁנָּדַר בְּנָזִיר וְנִשְׁאַל לַחֲכָם וְאִסְּרוּ, מוּתָּר מִשָּׁעָה שֶׁנָּדַר. נִשְׁאַל לַחֲכָם וְהִתִּירוּ, הָיְתָה לוֹ בְּהֵמָה מִפְרֶשֶׁת, תִּצַּא וְתִרְעֶה בָּעֲדֶר. אָמְרוּ בֵּית הִלֵּל לְבֵית שַׁמַּאי, אִי אַתֶּם מוֹדִים בְּזֶה שֶׁהוּא הַקִּדֵּשׁ טְעוּת שֶׁתִּצַּא וְתִרְעֶה בָּעֲדֶר. אָמְרוּ לָהֶן בֵּית שַׁמַּאי, אִי אַתֶּם מוֹדִים בְּמִי שֶׁטָּעָה וְקָרָא לְתִשִּׁעִי עֲשִׂירִי לְעֲשִׂירִי תְּשִׁיעִי תְּשִׁיעִי וּלְאַחַת עֶשְׂרֵה עֲשִׂירִי שֶׁהוּא מִקְדָּשׁ. אָמְרוּ לָהֶם בֵּית הִלֵּל, לֹא הַשֵּׁבֶט קִדְּשׁוּ. וּמִה אִלּוּ טָעָה וְהִנִּיחַ אֶת הַשֵּׁבֶט עַל שְׁמִינִי וְעַל שְׁנַיִם עָשָׂר, שֶׁמָּא עֲשָׂרָה כֻּלּוֹם. אֶלָּא כְּתוּב שֶׁקִּדֵּשׁ אֶת הָעֲשִׂירִי, הוּא קִדֵּשׁ אֶת הַתְּשִׁעִי וְאֶת אַחַד עָשָׂר.

1) הָאִישׁ מַדִּיר אֶת בְּנוֹ בְּנָזִיר וְאֵין הָאִשָּׁה מַדֶּרֶת אֶת בִּתָּהּ בְּנָזִיר. כֵּיצַד, גֹּלַח אוֹ שֶׁגִּלְּחוּהוּ קְרוּבָיו, מִחָה אוֹ שֶׁמּוֹחוּ קְרוּבָיו, הָיְתָה לוֹ בְּהֵמָה מִפְרֶשֶׁת, הַחַטָּאת תְּמוּת וְהָעוֹלָה תִּקְרַב עוֹלָה וְהַשְּׁלָמִים יִקְרְבוּ שְׁלָמִים וְנֶאֱכָלִין לְיוֹם אֶחָד וְאֵינוֹ טְעוּנִין לֶחֶם. הָיוּ לוֹ מְעוֹת סְתוּמִין, יִפְּלוּ לִנְדָבָה. מְעוֹת מְפֹרָשִׁין, דְּמֵי חַטָּאת יֵלְכוּ לְיַם הַמֶּלַח, לֹא נִזְרְעוּ וְלֹא מוֹעֲלִין. דְּמֵי עוֹלָה, יְבִיאוּ עוֹלָה וּמוֹעֲלִין בָּהּ. דְּמֵי שְׁלָמִים, יְבִיאוּ שְׁלָמִים, וְנֶאֱכָלִין לְיוֹם אֶחָד וְאֵינוֹ טְעוּנִין לֶחֶם. ז) הָאִישׁ מַגְלַח עַל נְזִירוּת אֲבִיו, וְאֵין הָאִשָּׁה מַגְלַחַת עַל נְזִירוּת אֲבִיהָ. כֵּיצַד, מִי שֶׁהָיָה אֲבִיו זָיִר וְהִפְרִישׁ מְעוֹת סְתוּמִים עַל לִנְזִירוּתוֹ וָמֵת, וְזֶהוּ שֶׁמַּגְלַח עַל נְזִירוּת אֲבִיו.

פרק ה א בֵּית שַׁמַּאי אוֹמְרִים, הַקִּדֵּשׁ טְעוּת הַקִּדֵּשׁ. בֵּית הִלֵּל אוֹמְרִים, אֵינוֹ הַקִּדֵּשׁ. כֵּיצַד, אָמַר שׁוֹר שֶׁחוֹר שֶׁיֵּצֵא מִבֵּיתִי רִאשׁוֹן הֲרֵי הוּא הַקִּדֵּשׁ וְיָצָא לָבָן, בֵּית שַׁמַּאי אוֹמְרִים הַקִּדֵּשׁ, וּבֵית הִלֵּל אוֹמְרִים אֵינוֹ הַקִּדֵּשׁ. חֲבִית שֶׁל יַיִן שֶׁתַּעֲלֶה בְּיָדִי רִאשׁוֹנָה הֲרֵי הִיא הַקִּדֵּשׁ וְעָלְתָה שֶׁל שָׁמֶן, בֵּית שַׁמַּאי אוֹמְרִים הַקִּדֵּשׁ, וּבֵית הִלֵּל אוֹמְרִים אֵינוֹ הַקִּדֵּשׁ: **ג** מִי שֶׁנָּדַר בְּנָזִיר וְנִשְׁאַל לַחֲכָם וְאִסְּרוּ, בֵּית שַׁמַּאי אוֹמְרִים הַקִּדֵּשׁ וְעָלְתָה שֶׁל כֶּסֶף, בֵּית שַׁמַּאי אוֹמְרִים הַקִּדֵּשׁ, וּבֵית הִלֵּל אוֹמְרִים אֵינוֹ הַקִּדֵּשׁ. חֲבִית שֶׁל יַיִן שֶׁתַּעֲלֶה בְּיָדִי רִאשׁוֹנָה הֲרֵי הִיא הַקִּדֵּשׁ וְעָלְתָה שֶׁל שָׁמֶן, בֵּית שַׁמַּאי אוֹמְרִים הַקִּדֵּשׁ, וּבֵית הִלֵּל אוֹמְרִים אֵינוֹ הַקִּדֵּשׁ. מִי שֶׁנָּדַר בְּנָזִיר וְנִשְׁאַל לַחֲכָם וְאִסְּרוּ, בֵּית שַׁמַּאי אוֹמְרִים הַקִּדֵּשׁ וְעָלְתָה בֵּית שַׁמַּאי אוֹמְרִים הַקִּדֵּשׁ, וּבֵית הִלֵּל אוֹמְרִים אֵינוֹ הַקִּדֵּשׁ. חֲבִית שֶׁל יַיִן שֶׁתַּעֲלֶה בְּיָדִי רִאשׁוֹנָה הֲרֵי הִיא הַקִּדֵּשׁ וְעָלְתָה שֶׁל שָׁמֶן, בֵּית שַׁמַּאי אוֹמְרִים הַקִּדֵּשׁ, וּבֵית הִלֵּל אוֹמְרִים אֵינוֹ הַקִּדֵּשׁ. מִי שֶׁנָּדַר בְּנָזִיר וְנִשְׁאַל לַחֲכָם וְאִסְּרוּ, בֵּית שַׁמַּאי אוֹמְרִים הַקִּדֵּשׁ וְעָלְתָה בֵּית שַׁמַּאי אוֹמְרִים הַקִּדֵּשׁ, וּבֵית הִלֵּל אוֹמְרִים אֵינוֹ הַקִּדֵּשׁ. אָמְרוּ לָהֶן בֵּית שַׁמַּאי, אִי אַתֶּם מוֹדִים בְּמִי שֶׁטָּעָה וְקָרָא לְתִשִּׁעִי עֲשִׂירִי וְלַעֲשִׂירִי תְּשִׁעִי תְּשִׁעִי וּלְאַחַת עֶשְׂרֵה עֲשִׂירִי שֶׁהוּא מִקְדָּשׁ. אָמְרוּ לָהֶם בֵּית הִלֵּל, לֹא הַשֵּׁבֶט קִדְּשׁוּ. אָמְרוּ לָהֶן בֵּית שַׁמַּאי, אִי אַתֶּם מוֹדִים בְּמִי שֶׁטָּעָה וְקָרָא לְתִשִּׁעִי עֲשִׂירִי וְלַעֲשִׂירִי תְּשִׁעִי תְּשִׁעִי וּלְאַחַת עֶשְׂרֵה עֲשִׂירִי שֶׁהוּא מִקְדָּשׁ. אָמְרוּ לָהֶם בֵּית הִלֵּל, לֹא הַשֵּׁבֶט קִדְּשׁוּ. וּמָה אִלּוּ טָעָה וְהִנִּיחַ אֶת הַשֵּׁבֶט עַל שְׁמִינִי וְעַל שְׁנַיִם עָשָׂר, שֶׁמָּא עֲשָׂרָה כֻּלּוֹם. אֶלָּא כְּתוּב שֶׁקִּדֵּשׁ אֶת הָעֲשִׂירִי, הוּא קִדֵּשׁ אֶת הַתְּשִׁעִי וְאֶת אַחַד עָשָׂר.

משניות מבוארות

מסכת נזיר פרק ו

ד) מי שֶׁנָּדַר בְּנָזִיר וְהָיוּ לוֹ בְּהֵמוֹת לְקָרְבְּנוֹתָיו, וְהָלַךְ לְהָבִיא אֶת בְּהֵמוֹת מִצְוָאָה שֶׁנִּגְנְבָה, כֵּלָן אוֹ אַחַת מֵהֶן, וְעָתָה מִתְחָרֵט כֵּיוָן שֶׁאֵין לוֹ בְּהֵמוֹת לְקָרְבָּן, וּבָא לְשַׁאֵל עַל יְדֵי פִּתְחוֹ זֶה, שֶׁאֵלוּ יָדַע שֶׁיִּגְנְבוּ בְּהֵמוֹתָיו לֹא הָיָה נוֹדֵר. **אִם עַד שֶׁלֹּא נִגְנְבָה בְּהֵמוֹתוֹ נָזִיר,** הֲרֵי זֶה נָזִיר. **וְאִם מִשֶּׁנִּגְנְבָה בְּהֵמוֹתוֹ** פּוֹתְחִין בְּנֹדֶר. **וְאִם** שֶׁהָיָה הָיוּ יוֹדְעִין שֶׁאֵין לוֹ בְּהֵמוֹת לֹא הָיָה נוֹדֵר, **אינו** נָזִיר. **וְהָיוּ** נְזִירוּת בְּטֵעוּת **וַיְהִי הַחֹרֶם הַמֵּדִי. שֶׁכְּשֶׁעָלָה בְּיָדוֹ אֵין מִן הַגּוֹלָה וּמְצִאוּ בֵּית הַמִּקְדָּשׁ חָרֵב, אָמַר לָהֶם נָחוּם הַמֵּדִי, אוֹלַי הָיִיתֶם יוֹדְעִים שֶׁבֵּית הַמִּקְדָּשׁ חָרֵב הֲרֵי הוּא הַקִּדֵּשׁ וְעָלָה בְּיָדוֹ, אִם לֹא, וְהִתִּירוּ נָחוּם הַמֵּדִי, אֲפִלּוּ לְאֵלּוּ שֶׁנִּזְרוּ לְקֹדֶם חָרְבַּן הַבַּיִת. וּכְשֶׁבָּא הַדָּבָר אֵצֶל חֲכָמִים, שֶׁמָּא לֹא, כִּי שֶׁנָּזַר עַל חָרֵב בֵּית הַמִּקְדָּשׁ, וַיְבַקְּשׁוּ לָהֶם מִן הַמִּקְדָּשׁ, אֵינוֹ נָזִיר: **ה** הָיוּ מְהַלְּכִין בְּדֶרֶךְ וְאָחַז בָּא כְּנָבָדָן, אָמַר אֶחָד מֵהֶן הֲרֵינִי נָזִיר שֶׁזֶּה פְּלוּגוֹ, וְאָחַז אָמַר הֲרֵינִי נָזִיר שֶׁאֵין זֶה פְּלוּגוֹ הֲרֵינִי נָזִיר שֶׁאֶחָד מִכֶּם נָזִיר, שֶׁאֵין אֶחָד מִכֶּם נָזִיר, שֶׁשְּׁנֵיכֶם נָזִירִים. שֶׁכֻּלְּכֶם נָזִירִים, בֵּית שַׁמַּאי אוֹמְרִים כֻּלָּם נָזִירִין. וּבֵית הִלֵּל אוֹמְרִים, אֵינוֹ נָזִיר אֶלָּא מִי שֶׁלֹּא נִתְקַיְּמוּ דְּבָרָיו. וְרַבִּי טַרְפוֹן אוֹמֵר, אֵין אֶחָד מֵהֶם נָזִיר: **ו** הִרְתִּיעַ לְאֵלּוּרֵין, אֵינוֹ נָזִיר. רַבִּי שִׁמְעוֹן אוֹמֵר, יֹאמַר, אם הָיָה כְּדָבָרָי, הֲרֵינִי נָזִיר חוֹבָה. וְאִם לָאו, הֲרֵינִי נָזִיר נְדָבָה: **ז** רָאָה אֶת הַכּוֹי וְאָמַר, הֲרֵינִי נָזִיר שֶׁזֶּה חַיָּה, הֲרֵינִי נָזִיר שֶׁזֶּה אֵינוֹ חַיָּה, הֲרֵינִי נָזִיר שֶׁזֶּה בְּהֵמָה, הֲרֵינִי נָזִיר שֶׁזֶּה חַיָּה בְּהֵמָה, הֲרֵינִי נָזִיר שֶׁזֶּה חַיָּה וְאֵינוֹ בְּהֵמָה, הֲרֵינִי נָזִיר שֶׁאֵין זֶה חַיָּה וְלֹא בְּהֵמָה, הֲרֵינִי נָזִיר שֶׁאֶחָד מִכֶּם נָזִיר, הֲרֵינִי נָזִיר שֶׁאֵין אֶחָד מִכֶּם נָזִיר, הֲרֵינִי נָזִיר כֻּלָּם נָזִירִים. בֵּית שַׁמַּאי אוֹמְרִים כֻּלָּם נָזִירִין. וּבֵית הִלֵּל אוֹמְרִים, אֵינוֹ נָזִיר שֶׁלֹּא נִתְקַיְּמוּ דְּבָרָיו.

פרק ו א שְׁלֹשָׁה מִינִין אֲסוּרִין בְּנָזִיר, הַכְּרִיעִי (במדבר ו, ו) "עַל כָּל נִפְלְאוֹת מֵת לֹא יָבֹא", **וְהַתַּגַּלְחַת,** הַכְּרִיעִי (שם, ה) "תַּעַר לֹא יַעֲבֹר עַל רֹאשׁוֹ", וְזֶדְקָא שֶׁעֵר הָרֹאשׁ, **וְהוּיוֹצֵא מִן הַגֶּפֶן.** הַכְּרִיעִי (שם, ג) "וְעֲנָבִים לַחִים וְיבֵשִׁים לֹא יֹאכֵל", **כָּל הַיּוֹצֵא מִן הַגֶּפֶן** עֲנָבִים וּקְלִפּוֹת וּגְרִעִינִים **מִצְטָרְפִין זֶה עִם זֶה** לְהַשְׁלִים שִׁעוּר כְּזַיִת, **וְאֵינוּ חַיָּב** מַלְקוֹת, **עַד שֶׁיֹּאכַל מִן הָעֲנָבִים** מִן הַקְּלִפּוֹת וְהַגְּרִעִינִים **כְּזַיִת.** מִשְׁנָה רִאשׁוֹנָה אָמְרוּ חֲכָמִים כְּשֶׁתְּיָה אוֹ חַיָּב כְּבְיַצָּה מִן הַיָּיִן. אֲבָל **רַבִּי עֲקִיבָא אוֹמֵר,** דְּבָרוֹ אֲכִילָה מִדְּבָרוֹ הַיָּין כְּבְיַצָּה. כְּבְיַצָּה דְּלִיף מִדְּכְתִיב (שם) "וְעֲנָבִים לַחִים" מִנִּי? שֶׁהוּא מִיַּיִן דָּרוּשׁ מָה אֲכִילָה כְּבְיַצָּה אַף שְׁתִיָּה כְּבְיַצָּה, **אֲפִילּוּ שָׁרָה פְּתוֹ בְּתֵיבָה וְיָשׁ בָּהּ כְּדֵי לְצָרוּף** הַלֶּחֶם עִם הַיַּיִן **וְיָשׁ בְּשׁוּתְּיוֹ כְּזַיִת, חַיָּב.** כְּדַעְתֵּיהּ דְּרַבִּי עֲקִיבָא אֲשֶׁתְּיָה, **הַתִּיר מִכְּעִרָּה לְאִסּוּר.** מִדְּכְתִיב (שם) "וְכָל מִשְׁכַּר", **שֶׁאֲפִילּוּ בְּשָׁרוּי יֵשׁ בּוֹ עֲצָם אִסּוּר,** וְקָרוּי "כָּל מִשְׁכַּר", **כְּדַעְתֵּיהּ דְּרַבִּי יוֹסֵי** בְּשָׁרוּי אֵינוֹ אָסוּר בְּרִבְעִיעִית, **דְּגַמְרִינָן** אֲכִילָה מִשְׁתִּיָּה, **וּמִשְׁעֵרִינָן שֶׁשְּׁמֹנֶת הָעֲנָבִים בְּכֵלִי יַיִן כְּשֶׁיֵּצֵא כָּךְ שִׁעוּר עֲלֵיהֶן,** וְלְהַרְמַב"ם דַּעְתֵּיהּ דְּרַבִּי יוֹסֵי, **וְחַיָּב הַנָּזִיר עַל הַיַּיִן בִּכְּזַיִת.** **ב) וְחַיָּב הַנָּזִיר עַל הַיַּיִן בִּפְנֵי עַצְמוֹ, וְעַל הַחֲרָצִנִּים בִּפְנֵי עַצְמָן, וְעַל הַזָּגִים בִּפְנֵי עַצְמוֹ, וְעַל הָעֲנָבִים בִּפְנֵי עַצְמָן.** רַבִּי אֱלִיעֶזֶר בֶּן עֲזַרְיָה אוֹמֵר, **חַיָּב עַד שֶׁיֹּאכַל שְׁנֵי חַרְצָנִים וְזָגֵן.** אֵלּוּ הֵן חַרְצָנִים וְאֵלּוּ הֵן זָגִים, **הַחַרְצָנִים אֵלּוּ הַחִיצוֹנִים. הַזָּגִים אֵלּוּ הַפְּנִימִים.** דִּבְרֵי רַבִּי יְהוּדָה. **רַבִּי יוֹסֵי פְּלִג וְהוּא אוֹמֵר, שֶׁלֹּא הַטְעָנָה,** וּמִאמר הַחַרְצָן זֶה הַקְּלִפָּה. אֲנִי נוֹתֵן לָךְ סִימָן, **כְּזַיִת שֶׁל בְּהֵמָה, שֶׁהַחִיצוֹן** נִקְרָא **זוּג וְהַפְּנִימִי** נִקְרָא **עִנְבָל.** קַדְּ גַּם בְּעֲנָבִים הַחִיצוֹן דְּהֵינוּ הַקְלִפָּה נִקְרָא **זָג** וְהַפְּנִימִי, הַגַּרְעִין, נִקְרָא חַרְצָן.

ד) מי שֶׁנָּדַר בְּנָזִיר וְהָיוּ לוֹ בְּהֵמוֹת לְקָרְבְּנוֹתָיו, וְהָלַךְ לְהָבִיא אֶת בְּהֵמוֹת מִצְוָאָה שֶׁנִּגְנְבָה, כֻּלָּן אוֹ אַחַת מֵהֶן, וְעָתָה מִתְחָרֵט כֵּיוָן שֶׁאֵין לוֹ בְּהֵמוֹת לְקָרְבָּן, וּבָא לְשַׁאֵל עַל יְדֵי פִּתְחוֹ זֶה, שֶׁאִלּוּ יָדַע שֶׁיִּגְנְבוּ בְּהֵמוֹתָיו לֹא הָיָה נוֹדֵר. **אִם עַד שֶׁלֹּא נִגְנְבָה בְּהֵמוֹתוֹ נָזִיר,** הֲרֵי זֶה נָזִיר. **וְאִם מִשֶּׁנִּגְנְבָה בְּהֵמוֹתוֹ** פּוֹתְחִין בְּנֹדֶר. **וְאִם** שֶׁהָיָה הָיוּ יוֹדְעִין שֶׁאֵין לוֹ בְּהֵמוֹת לֹא הָיָה נוֹדֵר, **אינו** נָזִיר. **וְהָיוּ** נְזִירוּת בְּטֵעוּת **וַיְהִי הַחֹרֶם הַמֵּדִי. שֶׁכְּשֶׁעָלָה בְּיָדוֹ אֵין מִן הַגּוֹלָה וּמְצִאוּ בֵּית הַמִּקְדָּשׁ חָרֵב, אָמַר לָהֶם נָחוּם הַמֵּדִי, אוֹלַי הָיִיתֶם יוֹדְעִים שֶׁבֵּית הַמִּקְדָּשׁ חָרֵב הֲרֵי הוּא הַקִּדֵּשׁ וְעָלָה בְּיָדוֹ, אִם לֹא, וְהִתִּירוּ נָחוּם הַמֵּדִי, אֲפִלּוּ לְאֵלּוּ שֶׁנִּזְרוּ לְקֹדֶם חָרְבַּן הַבַּיִת. וּכְשֶׁבָּא הַדָּבָר אֵצֶל חֲכָמִים, שֶׁמָּא לֹא, כִּי שֶׁנָּזַר עַל חָרֵב בֵּית הַמִּקְדָּשׁ, וַיְבַקְּשׁוּ לָהֶם מִן הַמִּקְדָּשׁ, אֵינוֹ נָזִיר: **ה** הָיוּ מְהַלְּכִין בְּדֶרֶךְ וְאָחַז בָּא כְּנָבָדָן, אָמַר אֶחָד מֵהֶן הֲרֵינִי נָזִיר שֶׁזֶּה פְּלוּגוֹ, וְאָחַז אָמַר הֲרֵינִי נָזִיר שֶׁאֵין זֶה פְּלוּגוֹ הֲרֵינִי נָזִיר שֶׁאֶחָד מִכֶּם נָזִיר, שֶׁאֵין אֶחָד מִכֶּם נָזִיר, שֶׁשְּׁנֵיכֶם נָזִירִים. שֶׁכֻּלְּכֶם נָזִירִים, בֵּית שַׁמַּאי אוֹמְרִים כֻּלָּם נָזִירִין. וּבֵית הִלֵּל אוֹמְרִים, אֵינוֹ נָזִיר שֶׁלֹּא נִתְקַיְּמוּ דְּבָרָיו. וְרַבִּי טַרְפוֹן אוֹמֵר, אֵין אֶחָד מֵהֶם נָזִיר: **ו** הִרְתִּיעַ לְאֵלּוּרֵין, אֵינוֹ נָזִיר. רַבִּי שִׁמְעוֹן אוֹמֵר, יֹאמַר, אם הָיָה כְּדָבָרָי, הֲרֵינִי נָזִיר חוֹבָה. וְאִם לָאו, הֲרֵינִי נָזִיר נְדָבָה: **ז** רָאָה אֶת הַכּוֹי וְאָמַר, הֲרֵינִי נָזִיר שֶׁזֶּה חַיָּה, הֲרֵינִי נָזִיר שֶׁזֶּה אֵינוֹ חַיָּה, הֲרֵינִי נָזִיר שֶׁזֶּה בְּהֵמָה, הֲרֵינִי נָזִיר שֶׁזֶּה חַיָּה בְּהֵמָה, הֲרֵינִי נָזִיר שֶׁזֶּה חַיָּה וְאֵינוֹ בְּהֵמָה, הֲרֵינִי נָזִיר שֶׁאֵין זֶה חַיָּה וְלֹא בְּהֵמָה, הֲרֵינִי נָזִיר שֶׁאֶחָד מִכֶּם נָזִיר, הֲרֵינִי נָזִיר שֶׁאֵין אֶחָד מִכֶּם נָזִיר, הֲרֵינִי נָזִיר כֻּלָּם נָזִירִים. בֵּית שַׁמַּאי אוֹמְרִים כֻּלָּם נָזִירִין. וּבֵית הִלֵּל אוֹמְרִים, אֵינוֹ נָזִיר שֶׁלֹּא נִתְקַיְּמוּ דְּבָרָיו.

פרק ו א שְׁלֹשָׁה מִינִין אֲסוּרִין בְּנָזִיר, הַכְּרִיעִי (במדבר ו, ו) "עַל כָּל נִפְלְאוֹת מֵת לֹא יָבֹא", **וְהַתַּגַּלְחַת,** הַכְּרִיעִי (שם, ה) "תַּעַר לֹא יַעֲבֹר עַל רֹאשׁוֹ", וְזֶדְקָא שֶׁעֵר הָרֹאשׁ, **וְהוּיוֹצֵא מִן הַגֶּפֶן.** הַכְּרִיעִי (שם, ג) "וְעֲנָבִים לַחִים וְיבֵשִׁים לֹא יֹאכֵל", **כָּל הַיּוֹצֵא מִן הַגֶּפֶן** עֲנָבִים וּקְלִפּוֹת וּגְרִעִינִים **מִצְטָרְפִין זֶה עִם זֶה** לְהַשְׁלִים שִׁעוּר כְּזַיִת, **וְאֵינוּ חַיָּב** מַלְקוֹת, **עַד שֶׁיֹּאכַל מִן הָעֲנָבִים** מִן הַקְּלִפּוֹת וְהַגְּרִעִינִים **כְּזַיִת.** מִשְׁנָה רִאשׁוֹנָה אָמְרוּ חֲכָמִים כְּשֶׁתְּיָה אוֹ חַיָּב כְּבְיַצָּה מִן הַיָּיִן. אֲבָל **רַבִּי עֲקִיבָא אוֹמֵר,** דְּבָרוֹ אֲכִילָה מִדְּבָרוֹ הַיָּין כְּבְיַצָּה. כְּבְיַצָּה דְּלִיף מִדְּכְתִיב (שם) "וְעֲנָבִים לַחִים" מִנִּי? שֶׁהוּא מִיַּיִן דָּרוּשׁ מָה אֲכִילָה כְּבְיַצָּה אַף שְׁתִיָּה כְּבְיַצָּה, **אֲפִילּוּ שָׁרָה פְּתוֹ בְּתֵיבָה וְיָשׁ בָּהּ כְּדֵי לְצָרוּף** הַלֶּחֶם עִם הַיַּיִן **וְיָשׁ בְּשׁוּתְּיוֹ כְּזַיִת, חַיָּב.** כְּדַעְתֵּיהּ דְּרַבִּי עֲקִיבָא אֲשֶׁתְּיָה, **הַתִּיר מִכְּעִרָּה לְאִסּוּר.** מִדְּכְתִיב (שם) "וְכָל מִשְׁכַּר", **שֶׁאֲפִילּוּ בְּשָׁרוּי יֵשׁ בּוֹ עֲצָם אִסּוּר,** וְקָרוּי "כָּל מִשְׁכַּר", **כְּדַעְתֵּיהּ דְּרַבִּי יוֹסֵי** בְּשָׁרוּי אֵינוֹ אָסוּר בְּרִבְעִיעִית, **דְּגַמְרִינָן** אֲכִילָה מִשְׁתִּיָּה, **וּמִשְׁעֵרִינָן שֶׁשְּׁמֹנֶת הָעֲנָבִים בְּכֵלִי יַיִן כְּשֶׁיֵּצֵא כָּךְ שִׁעוּר עֲלֵיהֶן,** וְלְהַרְמַב"ם דַּעְתֵּיהּ דְּרַבִּי יוֹסֵי, **וְחַיָּב הַנָּזִיר עַל הַיַּיִן בִּכְּזַיִת.** **ב) וְחַיָּב הַנָּזִיר עַל הַיַּיִן בִּפְנֵי עַצְמוֹ, וְעַל הַחֲרָצִנִּים בִּפְנֵי עַצְמָן, וְעַל הַזָּגִים בִּפְנֵי עַצְמוֹ, וְעַל הָעֲנָבִים בִּפְנֵי עַצְמָן.** רַבִּי אֱלִיעֶזֶר בֶּן עֲזַרְיָה אוֹמֵר, **חַיָּב עַד שֶׁיֹּאכַל שְׁנֵי חַרְצָנִים וְזָגֵן.** אֵלּוּ הֵן חַרְצָנִים וְאֵלּוּ הֵן זָגִים, **הַחַרְצָנִים אֵלּוּ הַחִיצוֹנִים. הַזָּגִים אֵלּוּ הַפְּנִימִים.** דִּבְרֵי רַבִּי יְהוּדָה. **רַבִּי יוֹסֵי פְּלִג וְהוּא אוֹמֵר, שֶׁלֹּא הַטְעָנָה,** וּמִאמר הַחַרְצָן זֶה הַקְּלִפָּה. אֲנִי נוֹתֵן לָךְ סִימָן, **כְּזַיִת שֶׁל בְּהֵמָה, שֶׁהַחִיצוֹן** נִקְרָא **זוּג וְהַפְּנִימִי** נִקְרָא **עִנְבָל.** קַדְּ גַּם בְּעֲנָבִים הַחִיצוֹן דְּהֵינוּ הַקְלִפָּה נִקְרָא **זָג** וְהַפְּנִימִי, הַגַּרְעִין, נִקְרָא חַרְצָן.

הֲרֵינִי נָזִיר שֶׁזֶּה אֵינוֹ חַיָּה, וְהַשְּׁלִישִׁי אָמַר הֲרֵינִי נָזִיר שֶׁזֶּה חַיָּה בְּהֵמָה, וְהַרְבִיעִי אָמַר הֲרֵינִי נָזִיר שֶׁאֵין זֶה בְּהֵמָה, וְהַחֲמִישִׁי אָמַר הֲרֵינִי נָזִיר שֶׁזֶּה חַיָּה וּבְהֵמָה, וְהַשִּׁשִּׁי אָמַר הֲרֵינִי נָזִיר שֶׁאֵין זֶה לֹא חַיָּה וְלֹא בְּהֵמָה, וּבָאוּ עוֹד שְׁלֹשָׁה אֲנָשִׁים, אֶחָד אָמַר הֲרֵינִי נָזִיר שֶׁאֶחָד מִכֶּם חַיָּה, וְהַיְינוּ אם אֶחָד מִכֶּם נָזִיר, וְאֶחָד אָמַר הֲרֵינִי נָזִיר שֶׁאֵין אֶחָד מִכֶּם נָזִיר, וְאֶחָד אָמַר הֲרֵינִי נָזִיר מִכֶּם נָזִיר, הֲרֵי זֶה נָזִיר. אֵינוֹ נָזִיר. וְהַשְּׁנַיִם אֲנָשִׁים הָיוּ אוֹמְרִים, כָּל מִי שֶׁנָּדַר נְזִירוּת בְּטֵעוּת, וַיְהִי נָדַר בְּטֵעוּת. **ה) הָיוּ שֹׁשָׁה אֲנָשִׁים מְהַלְּכִין בְּדֶרֶךְ וְאָחַז בָּא כְּנָבָדָן, אָמַר אֶחָד מֵהֶן הֲרֵינִי נָזִיר שֶׁזֶּה פְּלוּגוֹ, לְמָשָׁל שֶׁאוֹמֵר הֲרֵינִי נָזִיר שֶׁזֶּה רְאוּבֵן, וְאֶחָד אָמַר הֲרֵינִי נָזִיר שֶׁאֵין זֶה פְּלוּגוֹ, וְאָמַר הַשְּׁלִישִׁי לְשָׁנִים הָרִאשׁוֹנִים הֲרֵינִי נָזִיר שֶׁאֶחָד מִכֶּם נָזִיר, וְאָמַר הַרְבִיעִי הֲרֵינִי נָזִיר שֶׁאֵין א